

مرکز آموزشی درمانی امین اصفهان

مشاهده داخل رحم با آندوسکوپي (هیستروسکوپي)

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: 1403

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

شرح روش:

هیستروسکوپي عبارتني است که از دو کلمه هیسترو به معني رحم و اسکوپي به نام دیدن تشکیل شده است و روشی تشخیصی، درمانی است که در بیماری های زنان و نازایی کاربرد دارد. هیستروسکوپي يك وسیله مهم در بررسی ناباروري است.

انواع هیستروسکوپي:

تشخیصی

درمانی

شرایط انجام هیستروسکوپي:

هیستروسکوپي تشخیصی را می توان در کلینیک های سرپایی یا بیمارستان تحت شرایط بیهوشي عمومي یا موضعي انجام داد.

حدود 30 دقیقه وقت برای انجام آن لازم خواهد بود.

بهترین زمان انجام هیستروسکوپي، بلافاصله بعد از اتمام قاعدگی (بعد از پاکي) یا نهایتاً یک هفته بعد از اتمام قاعدگی است. در این زمان بهترین امکان برای پزشک جهت مشاهده درون رحم وجود دارد.

انجام هیستروسکوپي در زنان یائسه، در هر زمانی ممکن است.

دلایل انجام:

از علل انجام این روش می توان به درمان موارد زیر اشاره کرد:

میوم های داخل رحم

پولیپ (توده بافتی) دیواره داخل رحمی

ناهنجاری های مادرزادي دیواره رحم.

تشخیص علت خونریزي های شدید دوران قاعدگی، قاعدگی های طولانی مدت، خونریزي و لکه بینی در فواصل بین قاعدگی

ارزیابی بیماران نابارور

تشخیص سقط مکرر هنگامی که زن بیش از دو بار سقط جنین متوالی داشته است.

برداشتن بافت های زخم (چسبندگی) که ممکن است به علت عفونت یا ناشی از عمل جراحی پیشین باشد.

تشخیص علل دردهای لگنی

شناسایی محل (IUD) آی.یو.دی جابه جا شده

عوارض:

دردهای شکمی یک الی دو روز، احساس ضعف و غش، احساس تهوع (مربوط به داروهای بیهوشي)، خشکی و درد گلو تا چند روز

عفونت لوله های رحمی و رحم

احتمال سوراخ شدن رحم

عارضه نادر دیگری که مربوط به محلول مصرف شده برای باز کردن لوله های رحمی می باشد ادم ریه، اختلال تنفسی، اختلالات انعقادی، کاهش حرارت بدن و واکنش های شدید آلرژي و حساسیتی عارضه ای نادر به دنبال استفاده از محلول مصرف شده جهت بازکردن لوله های رحمی است.

صدمه به اندام های داخل شکمی و خونریزي

روش انجام هیستروسکوپی:

ابتدا فرد در وضعیت مناسب قرار می‌گیرد سپس اولین قدم در هیستروسکوپی باز کردن دهانه رحم به کمک یک سری از وسایل گشادکننده است. پس از باز شدن مجرای دهانه رحم هیستروسکوپ را که بصورت یک تلسکوپ نورانی است از دهانه رحم عبور داده و در قسمت تحتانی رحم قرار می‌دهند. سپس یک مایع شفاف مانند گاز دی‌اکسید کربن را به کمک وسیله مخصوص به داخل رحم تزریق می‌کنند. این مایع یا گاز حفره رحم را متسع کرده، خون و ذرات اضافی را دور کرده و این امکان را برای پزشک فراهم می‌آورد تا مستقیماً ساختمان داخلی رحم را مشاهده نماید.

پزشک بطور منظم پوشش داخل دهانه رحم، پوشش داخلی رحم و سوراخ داخلی لوله‌های رحمی یعنی جایی که به رحم متصل می‌شوند را بررسی می‌کند. برخی از جراحان پس از اتمام هیستروسکوپی یک نمونه را از خراشیدن قسمت داخلی حفره رحم بدست آورده و آن را جهت بررسی پاتولوژیکی به آزمایشگاه ارسال می‌کنند.

تفاوت هیستروسکوپی تشخیصی و درمانی:

با هیستروسکوپی درمانی می‌توان بسیاری از ضایعات کشف شده در جریان هیستروسکوپی تشخیصی را درمان کرد. هیستروسکوپی درمانی هم‌زمان با لاپاروسکوپی تشخیصی نیز قابل انجام است. روش انجام هر دو نوع هیستروسکوپی مشابه است با این تفاوت که وسایل مورد نیاز جراحی مانند قیچی‌ها، گیره‌های نمونه برداری، وسایل الکتروکوتر (وسایل سوزاندن سر عروق) و گیره‌های مختلف را بایستی از طریق کانال هیستروسکوپ جراحی وارد رحم کرد و میوه‌های داخل رحمی، چسبندگی‌ها و پولیپ‌ها و ... را درمان کرد.

هیستروسکوپی در موارد زیر قابل انجام نمی‌باشد:

- حاملگی
- عفونت رحمی
- بیماری التهاب لگن
- عفونت‌های ادراری
- سرطان شناخته شده رحمی
- موارد منع بیهوشی

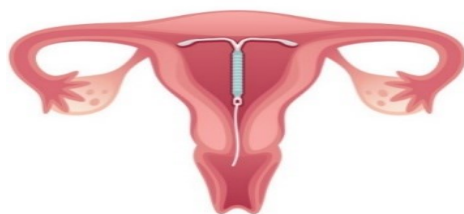
مزایای هیستروسکوپی:

- کاهش زمان بستری در بیمارستان
- کاهش زمان لازم برای بهبودی
- کاهش نیاز به مصرف مسکن
- جلوگیری از هیستروکتومی (عمل برداشتن رحم)
- جلوگیری از بازکردن شکم برای انجام عمل جراحی و عوارض آن
- **فعالیت:**

در روز جراحی و 48 ساعت پس از جراحی هیستروسکوپی، به هیچ عنوان رانندگی نکنید.

به مدت یک هفته از ورزش کردن و بلند کردن اجسام سنگین‌تر از ۵ کیلوگرم اجتناب کنید.

می‌توانید در عرض 3 یا 2 روز پس از عمل فعالیت‌های عادی خود را از سر بگیرید.

رژیم غذایی و تغذیه ::

- برای تسریع التیام بافت نرم و استخوان، رژیم غذایی پرپروتئین و پرکالری استفاده کنید.
- جهت پیشگیری از یبوست از رژیم پرفایبر (میوه‌ها و سبزیجات) حاوی سبوس و مایعات فراوان استفاده کنید.
- بهتر است به مدت ۴۸ ساعت از نوشیدن نوشابه‌های گازدار خودداری کنید.
- صرف سبزیجات و مرکبات و آب میوه‌های تازه حاوی ویتامین C، می‌تواند به بهبود سریعتر زخم کمک کند.

در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- جهت پی‌گیری درمان در زمان مشخص شده
- تب بیش از 38 درجه سانتی‌گراد
- درد شدید شکمی
- ورم شدید کل بدن
- ترشحات یا خونریزی شدید واژینال
- مشکل در دفع ادرار و تنگی نفس